

Pressmeddelande från FöreningsSparbanken Institutet för Privatekonomi

2004-03-03

Studentens standard kraftigt sänkt på 15 år. Nya förslag ger tveksamma effekter.

På 15 år har standarden för en student sänkts med drygt 40 procent. Det innebär att konsumtionsutrymmet efter nödvändiga utgifter har minskat med 490 kronor per kalendermånad jämfört med 1989 i dagens penningvärde. Det visar beräkningar från FöreningsSparbankens Institut för Privatekonomi.

-- Framförallt är det bostadskostnaden som tagit en allt större del av studentens disponibla inkomst. 1989 stod bostaden för 18 procent av inkomsten jämfört med hela 31 procent idag, säger Erika Pahne ekonom vid Institutet för Privatekonomi.

Matens andel har däremot minskat. 1989 gick 34 procent av inkomsten till mat jämfört med 26 procent idag.

En ensamstående student har idag en mycket knapp ekonomi. Efter att ha betalat de nödvändiga utgifterna har studenten endast 20 kronor kvar per studiemånad till övrig konsumtion, dvs nästan ingenting (med 4 veckors studiemedel). Är hyran dessutom högre än kostnaden för ett genomsnittligt studentrum blir utfallet ännu sämre.

-- Det som numera krävs för många är att arbeta extra vid sidan av studierna, få tillskott från föräldrar eller ta av eget sparande. Det finns risk att det ökade kravet på egen försörjning begränsar rekryteringen till högre studier för vissa grupper, menar Erika Pahne.

Institutet för Privatekonomi har tidigare pekat på att den ekonomiska situationen för studerande med barn kan vara svår. En ensamstående student som får barn och har föräldrapenning enligt grundnivån får inte ekonomin att gå ihop, inte ens till de nödvändigaste utgifterna. Detta trots att grundnivån från årsskiftet har höjts med 30 kronor per dag till 180 kronor.

Även en studentfamilj med två studerande och ett barn i barnomsorg har strama ekonomiska ramar. När det allra nödvändigaste är betalt har familjen 360 kronor kvar per studiemånad och person till övrig konsumtion, vilket är en liten försämring sedan förra året.

Studentekonomin i framtiden

Många hade säkert stora förhoppningar på förbättringsförslag när den Studiesociala utredningen lades fram i januari - inte minst för studenter med barn. Utredningen ger ett konkret förslag och pekar sedan på en rad behov för vidare utredning. Institutet för Privatekonomi har räknat på de ekonomiska effekterna av några åtgärder.

FöreningsSparbanken AB (publ).

Styrelsens säte: 105 34 Stockholm. Org nr: 502017-7753. Tfn nr: 08-585 900 00. Fax nr: 08-10 63 29.

www.foreningssparbanken.se

Lätt att vara generös med höjt bostadsbidrag när effekterna är små

Ett förslag är att studiebidraget inte ska räknas som inkomst vid beräkning av bostadsbidrag. Eftersom inkomstgränserna vid beräkningen är olika beroende på hushållstyp får detta förslag olika effekter om man är ensam, sammanboende eller har barn. Dessutom är det bara de hushåll som idag har en inkomst (inkl studiebidraget) som överstiger bostadsbidragets nedre inkomstgränser som genom förslaget skulle få ett högre bostadsbidrag och en förbättrad ekonomi.

Många hushåll *med barn* skulle inte få del av förbättringen. Det gäller särskilt ensamstående med barn, eftersom bostadsbidraget för dessa redan idag har en relativt hög inkomstgräns innan bostadsbidraget minskar (117.000 kronor per år).

De studenter som lättast skulle kunna få en förbättring är de ensamstående studenterna *utan barn* eftersom de har den lägsta inkomstgränsen innan bostadsbidraget minskar. En ensamstående utan barn kan enligt förslaget vid sidan av studiebidraget ha en inkomst på 41.000 kronor per år istället för som idag 22.020 kronor utan att bostadsbidraget minskas. Om övre åldersgränsen på 28 år tas bort kan även äldre ensamstående studenter utan barn få del av förslaget.

-- Det är bra att det blir mer lönsamt att arbeta extra, men att lösa studentens försämrade ekonomi genom att enbart öka möjligheterna till sidoinkomster riskerar att sänka kvalitén på studierna, kommenterar Erika Pahne.

Tillägglån ny skuldfälla för studenter med barn?

För att ge ekonomiskt stöd till studenter med barn förordar utredningen att dessa barnfamiljer får möjlighet att ta ett tillägglån. Ett tillägglån skulle i år ge en ökad utbetalning med 1.560 kronor per fyra veckors studier. Men lånet ska betalas tillbaka. Tillägglån under tre år ökar återbetalningsbeloppet första året med drygt 2.300 kr. Är båda föräldrarna studenter och tar tillägglån blir utgiften den dubbla.

-- Ett större lån gräver ett djupare hål i familjens framtida inkomster. Med en högre återbetalning kan barnfamiljer med låga inkomster efter studierna få en fortsatt ansträngd ekonomi och de ekonomiska problemen skjuts istället på framtiden, menar Erika Pahne.

Ny värdesäkring kan ge högre studiemedel

Utredningen pekar på att det finns behov av att studiemedlet värdesäkras. Om studiemedlet värdesäkras på samma sätt som pensionerna, dvs med inkomstbasbeloppet istället för prisbasbeloppet kan uppräknningen bli högre än idag. Om studiemedlet räknades upp fr o m 2002 då inkomstbasbeloppet infördes, skulle studiemedlet idag totalt vara 350 kr högre per utbetalning. Detta skulle underlätta för samtliga studerande eftersom denna lösning även inkluderar en högre bidragsdel på 120 kr, vilken inte är återbetalningspliktig.

Ytterligare information

FöreningsSparbanken (publ), Institutet för Privatekonomi
Erika Pahne, telefon 08- 585 916 37
Ylva Yngveson, telefon 08-585 916 04, 070-200 12 45

Tabell 1

Ensamstående student	2004
	<i>kille</i>
Inkomster per studiemånad	
Studielån, 4 veckor	4528
Studiebidrag, 4 veckor	2372
Bostadsbidrag	600
Summa inkomster, kr/mån	7500
Utgifter per studiemånad	
Bostad	2600
Mat (inkl kår lunch)	2110
Kläder	500
Hygien, hälsovård	410
Sport	130
Terminsavgift	70
Studiematerial	740
Övrigt nödvändigt	920
Summa utgifter, kr/mån	7480
Kvar till nöjen, hobbies och övrig konsumtion	20

Tabell 2

Högskolestuderandes ekonomi utifrån olika familjesituationer 2004 och effekter av några förslag enligt Studiesociala utredningen

	Ensamstående ung studentska utan barn	Ensam- stående får barn *)	Ensamstående student med ett barn i barnomsorg	Studentpar får barn *)	Studentpar med ett barn i barnomsorg
Kvar till övrig konsumtion, studiemånad (när nödvändiga utgifter är betalda)	110	-210	850	560	1070
<u>Ekonomiska effekter av åtgärdsförslag:</u>					
Bostadsbidrag, studiebidrag ej inkomst	+110	0	0	0	0
Tillägglån till studenter med barn	0	0	+1560	+1560	+3120
Värdesäkring studiemedel	<u>+350</u>	<u>0</u>	<u>+350</u>	<u>+350</u>	<u>+700</u>
Summa förändringar	+460	0	+1910	+1910	+3820

*)Föräldrapenning enligt grundnivån 180 kr/dag.
Samtliga studenter har extrainkomster med 26.000 kronor under sommaren.